

Mindent tud, tettem hozzá, és zsebben is megalszik. Igazából azt is szereti a legjobban, ha zsebben tartja az ember. Hallod, kisfiam, parancsolta szófogadóan vendéglátóm, és Nepál álmatagon becsusszant a bő vászonnadrág farzsebébe.

A Kölyök felszabadult kezével túrni kezdte az orrát, arcán átszellemült mosollyal törleszkedett anyja kövér hátához. Beszélgettünk a tej áráról és az állattartásról, a tehén az egértől igen sokban különbözik, bár a tehén hasznosabb, ezt meg kell adni, azért nem ilyen jópofa, képzeljünk csak el egy tehenet, amint pacsit ad vagy más cirkuszi trükköket csinál. A Kölyök a nevetéstől görnyedezett, az anyja tarkójába törölte az orrát. Menj a szobádba, kisfiam, szólt rá végül az anyja és meglódította, aztán mégis felkelt, hogy átkísérje. A Kölyök még mindig szédelgett a kacagástól, fuldokolva nyeldeste a szavakat, tehehén, bohoci, kaharika, az anyja zavartan elé állt, takargatta, nehogy észrevegyem, hogy a röhögéstől elvesztette az egyensúlyát, és hirtelen lecsüccsent a betonpadlós előszobában. Menjél szépen, vegyél tiszta nadrágot, hisz vendég van nálunk, mondta ügyetlenül, még mindig háttal neki, feszengve, mereven nézve a süteményestál alatt a megsárgult csipketerítőt. Megiszik egy csupor tejet?, kérdezte végül megkönnyebbülve, mint akinek eszébe jutott valami nagyszerű dolog, valami, amivel bravúrosan új mederbe lehet terelni a félresiklott, ellehetetlenült beszélgetést.

A csipketerítőt nekem ajándékozták, máig sem értem, miért. Nem is nagyon használom, ott fekszik összehajtván a kredencben. Viszont mindig van nálam egy marék föld, éppen annyi, amennyi az ember két zsebében elfér, éppen elég kétzsebnyi kököröcsinnek. Nem szólok róla senkinek, csendben öntözgetem, ha tudom, kihúszom magam a napsütésben. Ha pedig szánakozó mosolyt látok, a zsembembe nyúlok és előhúszok egy marék egérpuha virágot, ezzel fizetem ki, mint boltban a fél kiló kenyeret, a benne ólálkodó tanácsstalanságot.

Papp-Zakor Ilka

Hélium²⁵

Éjszaka már csak a félelem szeme világít zölden. Ha a takaró alá bújok, akkor is érzem, az egész szoba rémületben úszik. Pontosan így képzelem el a zöldet, az egyetlen színt, amit sosem használok varráshoz. A zöld a fű színe, a végtelen, néma rété, ahol nincsen, aki útba igazítana, a rété, amelyről nincs kiút. A rété, amely magába temet minden hangot és mozdulatot. Ilyen helyeken kell a fűre tenyerelni, ha meg akarjuk tudni, milyen a tapintása a rettenetnek.

²⁵ PAPP-ZAKOR ILKA, *Hélium*, in *Angyalvacsora*, Budapest, JAK+PRAE.HU, 2015, pp. 15–21.

Sa tutto, aggiunsi, e dorme bene anche in tasca. A dire il vero, è quello che preferisce a tutto, essere tenuto in tasca. Senti cuore di mamma, ordinò remissivamente la padrona di casa, e Nepal scivolò sonnolento nella tasca di dietro dei pantaloni larghi di tela.

Il Figliolo con la mano appena liberata iniziò a scaccolarsi il naso, e poi si strusciò contro la schiena carnosa della madre con un sorriso ossessionato. Noi parlavamo del prezzo del latte e dell'allevamento di animali, la mucca è ben diversa dal topo, ma c'è da dire, anche se avere una mucca ha più vantaggi, non è così divertente, basta immaginare una mucca che dà la zampa o fa altri trucchi da circo. Il Figliolo si ingobbi dalle risate e si pulì il naso sulla nuca della madre. Piccolo mio, va' in camera tua, gli ordinò la madre e lo fece avanzare, ma poi si alzò comunque per accompagnarlo. Al Figliolo dondolava ancora la testa dalla risata, mangiava le parole soffocando, mucca, vitellino, cerchichio, la madre si fermò davanti a lui, tutta confusa, cercava di nascondere per non farmi vedere che suo figlio aveva perso l'equilibrio durante la risata e all'improvviso era caduto sul sedere in mezzo all'ingresso sul pavimento di cemento. Va' amore di mamma, cambiati, mettiti dei pantaloni puliti, c'è un'ospite in casa, disse con inettitudine, dandogli ancora la schiena, imbarazzata, mentre fissava la tovaglia ingiallita di pizzo sotto la ciotola piena di dolci. Una chicchera di latte? Mi chiese alleggerita, come se le fosse venuta in mente qualche soluzione virtuosa per reindirizzare la conversazione andata così improponibilmente storta.

Alla fine mi hanno regalato la tovaglia di pizzo, ma non capisco neanche adesso perché. Non la uso quasi mai, ce l'ho piegata nella credenza. Tuttavia, ho sempre una manciata di terra con me, giusto quanto entra in due tasche, bastanti per due tasche di pulsatilla. Non ne parlo a nessuno, la annaffio in silenzio, se ci riesco, la porto sotto i raggi del sole. E se vedo un sorriso pietoso, metto la mano in tasca, prendo una manciata di fiore morbido topo, lo pago con quello, come farei al negozio per mezzo chilo di pane, per la sua nascosta perplessità.

Ilka Papp-Zakor

Elio

Trad. di Nikolett Tápai

La notte solo gli occhi della paura splendono di verde. Anche se mi caccio sotto la coperta, sento che tutta la stanza è bagnata dallo spavento. Immagino propriamente così il verde, l'unico colore che non uso per cucire. Il verde è il colore dell'erba, dell'eterno prato muto, dove non c'è nessuno, che mi potrebbe insegnare la strada, il prato da dove non c'è uscita. Il prato che seppellisce tutte le voci e tutti i movimenti. In posti come questo si deve prendere in mano l'erba, se si vuole sapere il tocco dell'orribile.

Aztán esténként elég végigsimítani a szőnyegen vagy a lepedőn, meglapogatni az asztallapot, megkocogtatni a porcelánvázát, megütögetni az ablaküveget, hogy rájöjünk, az egész szoba egyetlen hatalmas, rügyező szorongás. A félelem a sarokban ücsörög, szipákolva szívja magába a szobából a hangokat, a parkett kínjában megreccsen, majd elnémul, a bútorok fája görcsösen pattog, a párnában elhal a tollak hersegése. A félelem terpeszkedik, gumibőre gumizöld, tapadós és ruganyos, mint egy takarítókesztyű.

A félelem kiséper a szobából mindent, ami nem odavaló, csak a szórtan éjszaka marad és a borzongó pomponos papucsok az ágy alatt. Furcsa, hogy éppen én félek ennyire a sötétségtől. Felkapcsolnám a villanyt, felhígítani a szobában a magányt, de hozzám a villany be sincs vezetve.

Kitapogatom a párnát, és behúdom a paplan alá, mert a paplan kicsit megvéd, fejemre cibálom és igyekszem nem lélegezni, nehogy túlzottan átmelegedjek. A párna is véd, megölelem és jó szorosan tartom reggelig, és akkor jönnek az álmok, a sok furcsa, színes állat, a sok fej és pata és karom és csőr és károkozás és vinnyogás és rőffenés. Ezek az én barátaim, a cirkusz, amit eddig varrtam, és amit ezután varrni fogok.

Reggelre a szoba újból selymes, puha és langyos, fehér, mint a tej meg a vaj, meg időnként a kenyér. Az egész nem tart olyan soká, mint ahogy szeretném, ezért kihasználom a rendelkezésemre álló időt, megmosakszom, megfésülködöm és felöltözöm. Az ablakot is ki lehet nyitni, az utcán most sok minden történik, autókat hallani és madarakat. Ez a túlkölés és csicsérgés az, amit el kell valahogy raktározni, mivel később még hasznos lehet.

Öltözködéskor a legnagyobb figyelmet a harisnyára meg a cipőre fordítom. A cirkuszban színes harisnyát viselünk, van narancssárga, lila, kék és piros. Ez most éppen vékony, selymes anyag, szinte síkos, ezt hívják lilának. A durvább szálúra mondják, hogy piros. A fémesen merev szálú, az a kék. A narancssárga szinte olyan, mint a lila, kellemes, ritka, feszes, de finom. Miután felhúdom a harisnyát, végigtapogatom mindkét lábam, ha kell, többször is. Aztán a cipőt is. A cipő gyakran kiszakad, mert vászon meg papír. Rajta pedig nem lehet lyuk, több okból sem. Egyrészt az igazgató úr miatt, aki a lyukas öltözkéért levon a fizetésből. Másrészt, mert a lábfej különösen érzékeny testrész. Az ember a lábfejtől hűl meg, és legtöbbször a félelem is a talp felől érkezik. Ha a cipő szakadt, könnyebben beoson rajta a hideg, meg a szorongás is. Minél nagyobb a hasadás, annál könnyebben.

Az új takarítónk hozza fel a reggelimet, mert nem szeretek a többiekkel enni.

In seguito, la sera, basta passare la mano sul tappeto o sul lenzuolo, palpare il piano del tavolo, bussare sul vaso di porcellana, picchiare il vetro della finestra per scoprire che tutta la stanza è un'enorme ansia germogliante.

La paura siede nell'angolo, piagnucolando assorbe i suoni dalla camera, il parquet scricchiola in pena, poi muta, il legno dei mobili scoppietta convulsamente, nei cuscini muore il mormorio delle piume. La paura si sdraia, la sua pelle è verde come la gomma, viscosa ed elastica come i guanti per pulire. La paura spazza tutto fuori dalla stanza, tutto quello che non è a posto, rimane solo la notte silenziosa e la pantofola tremante con il pompon sotto il letto. È strano che sono proprio io quella che teme il buio. Accenderei la luce per allungare la solitudine, ma la mia stanza non è collegata all'elettricità. Tocco il cuscino e lo tiro sotto la coperta, perché la coperta mi protegge, la tiro sopra la testa e provo a non respirare per non riscaldarmi troppo. Il cuscino mi protegge anche, lo abbraccio e lo tengo stretto fino alla mattina, e in quel tempo vengono i sogni, tanti animali strani e colorati con molti teste e zoccoli e unghie e becchi e gracchiamenti e gongolamenti e grugniti. Questi sono i miei amici, il circo che ho cucito finora, e cucirò in avvenire.

La mattina la stanza è di seta, morbida di nuovo e calda, bianca come il latte e il burro e a volte il pane. Ci vuole meno tempo di quanto vorrei e per questo utilizzo il tempo a disposizione, mi lavo, mi pettino e mi vesto. Posso aprire la finestra, sulla strada succedono molte cose, posso sentire le macchine e gli uccelli. Questo strombazzare e cinguettio li devo memorizzare, perché più tardi possono essere utili.

Quando mi vesto, presto la maggiore attenzione alle calze e alle scarpe. Nel circo prendiamo calze colorate, ci sono calze di color giallo, viola, blu e rosso. Questo è appena un filo sottile, di seta, quasi scivoloso, che si chiama viola. Il tessuto ruvido si dice che è rosso. Il filo rigido come il metallo è blu. Il giallo è quasi come il viola: piacevole, raro, stirato, ma delicato. Dopo che prendo le calze, mi tocco i piedi, se è necessario, li tocco più volte. Poi tocco anche le scarpe. Le scarpe si bucano spesso, perché sono di tela e di carta. Ma non può esserci neanche un buco sulle scarpe per molti motivi. Da una parte, perché il direttore i vestiti bucati li trattiene dallo stipendio. Dall'altra, perché il piede è molto sensibile. Generalmente si raffredda attraverso le gambe e spesso la paura arriva dal piede. Se le scarpe sono bucate, il freddo scivola semplicemente, e anche l'ansia. Maggiore è il buco, più semplicemente scivola il freddo.

Il nuovo uomo delle pulizie mi porta la colazione, perché non mi piace fare colazione con gli altri

A többiekkel szemben nincsen bennem bizalom, ezt a fiút viszont szívesen hallgatom, nagy az igénye a beszélgetésre, ilyenkor kellene tehát valami értelmeset mondani végre, legalább egy jól összehozott mondatot, mert a takarító rendes ember, ráadásul csak takarító, egyelőre mintegy nem áll módjában a góg, de ő is tudja azt, amit itt mindannyian, hogy én szellemileg instabil vagyok, mert aki nem lát semmit a világból, és azt sem tudja, hogyan néz ki a saját szobája, az nehezen tudhat bármi értelmeset is mondani, pláne nem egy olyan helyen, mint a cirkusz, ahol minden ragyog a reflektoroktól, ahol minden tiritarka és szemkápráztató, ahol más sincs, csak csillámló ruhák és villámgyorsan cikázó mozdulatok. Én pedig nem csak artista, hanem varrónő is vagyok, aki a szuveníreket kitalálja, aki megvarrja nekik a kétfejű, papagájcsőrű, táncoló medvéket, a gurgulázó nevetésű, lobogó fülű, bicikliző teknőst és az oroszlánsörényű, teli torokból bőgő szöcskét, ami a legmagasabban lógó tüzes karikán is bármikor könnyedén átveti magát. Mert amit én megálmodok, azt megvarrom, és amit megvarrok, az másnapra a kapuban várja a kitóduló nézősereget. A pult mögött pedig szintén én állok, fehér bottal a kezemben, hogy az érdeklődők biztosan tudhassák, a cirkusz nem ért véget, a mutatványok folytatódnak, most ők is megmutathatják, mire képesek, könyörületet és csodálatot produkálnak, a markomban csörög a pénz, ez, és nem az eladott jegyek képezik a cirkusz fő bevételeit. Ha színes filcet kapok, színesek lesznek az állatok, bolyhosak, mint a barackrózsaszín, pihekönnyűek, mint a csigaházbarna, ruganyosak, mint a paradicsompiros, reszelősek, mint a törölközőké. Meg lehetnek lilák és sárgák és narancssárgák és hófehérek és hollófeketék és gerleszürkék is, csak zöld nem lesz soha egyik sem.

Nem mintha nem tudnák, hogy én az ujjammal és a fülemmel látok, hogy halom a gúnyos mosolyt és kitapintom a viszolygást. De nem hisznek benne, mert ez nem az, amit ők megszoktak. A legnagyobb baj itt a megszokás. A dolgok rendes kerékvágása. Csak én nem szokok meg itt semmit. A félelem felülete megtanulhatatlan. Sötétben szaltózom a vászonkupola alatt. Sötétben pörgök a levegőben és sötétben érkezem vissza a trambulinra. Sötétben válogatom játékaimhoz a színeket.

Reggelente a takarító kevésbé kimért. Ilyenkor arra gondolok, ő lehet az ellenszere a magányos, zöld éjszakáknak. Aztán amikor átveszem tőle a tányért a zsömléssel, megérintem az ujjbegyeit, és görcsbe szorul a gyomrom, mert rájövök, hogy elfelejtette levenni a műanyag mosogatókesztyűjét.

Az én állatkáim akkorák, mint az öklöm. Az elefántok, mint két öklöm. De sok van belőlük, tarkák és hazavihetők. Előadások után mohón legelteti szemét puloton a nagy és természetes emberi birtokvágy. A közönség önkívületbe esik. A levegőben kicsapódik a lelkesedés.

Non ho fiducia negli altri, ma lui lo ascolto volentieri, ha grande esigenza di conversare, allora dovrei dire qualcosa di intelligente, almeno una frase ben fatta, perché quell'uomo delle pulizie è un ragazzo in gamba, ed è soltanto un uomo delle pulizie, non vuole essere orgoglioso, ma anche lui sa quello che tutti gli altri sanno, che io sono instabile nel senso mentale, perché chi non vede niente del mondo, e neanche sa com'è la sua stanza, potrebbe dire qualcosa di intelligente con difficoltà, particolarmente in un posto come il circo, dove tutto brilla dei riflettori, dove tutto è multicolore e abbagliante, dove non c'è altro che abiti lucenti e movimenti in rapida rotazione. Io non sono solo un'artista, ma anche cucitrice, che inventa i souvenir e cuce gli orsi danzanti con i becchi di pappagallo a due teste, la tartaruga ciclista dal riso gorgogliante e dalle orecchie svolazzanti, la cavalletta con il crine di leone, che grida con quanto fiato ha in gola, e che a qualunque ora salta il più alto cerchio infuocato. Perché quello che sogno, lo cucio, e quello che cucio il giorno dopo aspetta gli spettatori alla porta.

Dietro il bancone sto anche io, con il bastone bianco in mano, e così quelli che sono interessati sanno certamente che il circo non è finito, le attrazioni continuano, adesso loro possono mostrare le loro abilità, producono pietà e meraviglia, i soldi tintinnano nella mano, questo e non i biglietti venduti sono l'incasso principale. Se mi danno del feltro colorato, gli animali saranno colorati, vellosi come il rosa pesca, leggeri come una piuma, come è il bruno del guscio delle lumache, flessibili come il rosso del pomodoro, rasposi come il blu dell'asciugamano. E si possono essere viole e gialli e gialli arancioni e bianchi come la neve e neri come i corvi e grigi come le tortore, di verde sicuro non ce ne sarà nessuno.

Non è che non conoscano il fatto che io vedo con le dita e con le orecchie, e sento il sorriso ironico e tocco la ripugnanza. Ma non lo credono, perché questo non è quello a cui si sono abituati. Il problema più grave è l'abitudine. Le cose normali. Ma io non posso abituarmi a niente. È impossibile imparare la superficie della paura. Faccio salti nel buio sotto la cupola di tela. Nel buio giro in aria e nel buio ritorno al trampolino. Nel buio scelgo i colori per i miei giochi. La mattina l'uomo delle pulizie è meno compassato. A quell'ora penso che lui possa essere la cura per le verdi notti solitarie. In seguito, quando mi dà i piatti con i panini, gli tocco i polpastrelli e mi prende un crampo dentro lo stomaco, perché realizzo che ha dimenticato di levarsi i guanti da cucina di plastica.

I miei animali sono come un pugno. Gli elefanti come due pugni. Ma ce ne sono tanti, colorati, ed è possibile portarli a casa. Dopo gli spettacoli il grande desiderio della proprietà naturale guarda avidamente il mio banco. Gli spettatori perdono i sensi. È possibile sentire l'entusiasmo nell'aria.

A denevérszárnyú csigák előtt még munkába veszek pár régi, el nem adott, de felfeslett játékot. Két-három órát foltozással töltök, az ágyam alatt, a fiókban vannak a szövetek meg a vásznak, meg ami csak kellhet. A tű mintha az ujjamból nőne ki. Belevarrom az utcai zsibongást a szöcske combjába és a reggelire kapott zsemle puhaságát a pók hátába. Megpróbálom belevarrni azt is, amit már annyiszor, a várakozást, hogy jöjjön végre valami, hogy történjen valami jó is ebben a cirkuszban, de nem bízom benne, hogy sikerülhet, mert közben, ahogy mozgatom a vászoncipőben a lábam, kitapint benne a kislábujjam egy icipici rést, egy olyan apró lukat, hogy az igazgató úr este talán észre sem veszi, de én hallom, ahogy nő a csend a fejemben, és a bal lábam, amin a lyukas cipőt hordom, kihűl, nem feltűnően, de érzékelhetően.

Akkor már annak sem örülök, hogy kopognak az ajtón, habár tudom, hogy a takarító az, mert én nyomtam meg a hívógombot, hogy elfogyott az anyagom. Lehetne ez mondjuk egy olyan pillanat, amikor a szoba egy kicsit elkezd élni, egy ilyen apró szobában nagyon sok minden megtörténhet. De a cipőmön a szakadás rossz jel, úgyhogy nem is hallgatom igazán, miről beszél, miközben az asztalra pakolja a lilát, a pirosat és a kéket. Azt se hallom – habár tudom –, hogy közelebb jön. Tudom, hogy leül mellém az ágyra. Tudom, hogy hol ül, úgyhogy úgy teszek, mintha ránéznék, felé fordítom az arcomat, de közben folyton csak a cipő jár a fejemben, és a porond felett a trambulin, a levegőben töltött idő, a landolás kiismerhetetlensége. Nehéz a fejem a csendtől, a tudóm nyilall. Akkor is sajog, amikor a takarító átölel, meg akkor is, amikor megcsókol. Gusztustalan, mert hagymát evett előtte, de amúgy semmi meglepő, meleg, nyirkos érzés. A kézfejemmel törölöm meg a számát. Most csend sincs, pár percre nincs semmi, az történik, amire néhányszor már gondoltam, hogy történni fog. Mi itt a cirkuszban testhezálló blúzokat és bő rövidnadrágot hordunk, gomb csak a nadrágon van, az egészet gyorsan le lehet venni. Megpróbálom eltolni a kezét, megfogom a csuklóját és azt mondom, hogy ne, mondom, nem kiáltom, mert ostobán érzem magam, hallom én is, hogy ennek nincs értelme. Hogy is venné komolyan bárki is az értelmetlen ellenkezést egy légtornásztól, akitől a légvárban való duplaszaltó a legtöbb, ami elvárható? Szóval nem mondok többet semmit, inkább arra gondolok, hogy talán örülnöm kellene, a takarító rokonszenves srác, szívességet tesz nekem, ez egy gesztus, amelynek köszönhetően most tíz percre bekerülök a valóságba, tíz percre tudomást vesz létezésemről más is. És ahogy már nincsen rajtam blúz, rám tapad a tenyere, a hideg, ragacsos takarítókesztyű, amit elfejtett lehúzni, módszeresen körbetapogatja a mellemet és megcsipkedi a mellbimbómat. Ettől hirtelen újra hallani kezdek, hallom, ahogy a dobhártyámban lüktet a vér, és hallom, ahogy a műanyag a bőrön megnyírkordul.

Prima di fare le lumache con le ali come di pipistrello, lavoro sui giochi vecchi, non venduti e già scuciti. Passo 2-3 ore con il rammendo; i tessuti e le tele e tutto quello che sarebbe necessario sono sotto il mio letto. Sento come se l'ago crescesse dal dito. Cucio il ronzo della strada nella coscia della cavalletta e la morbidezza del panino che mi hanno dato per colazione nella schiena del ragno. Provo a cucire quello che ho provato innumerevoli volte, l'attesa che arriverà qualcosa, succederà qualcosa di piacevole in questo circo, ma non spero di poterlo fare con successo, perché mentre muovo i piedi nelle scarpe di tela, il dito del piede tocca un piccolissimo buco, che è così piccolo che forse il direttore non lo vedrà la sera, ma io sento che il silenzio cresce nella mia mente e la gamba sinistra calzata nella scarpa bucherellata si raffredda, non in modo ostentato, ma sensibilmente.

Allora non sono felice se qualcuno bussa alla porta, anche se so che questo è l'uomo delle pulizie, perché ho premuto il bottone per chiamarlo, perché il mio materiale è esaurito. Questo sarebbe un momento in cui la camera comincia a rifiorire, in una camera così piccola possono succedere molte cose. Ma il buco nelle mie scarpe è un cattivo presagio, così non sto davvero attenta a cosa dice l'uomo delle pulizie, mentre mette il viola, il rosso e il blu sul tavolo. Non sento neanche quando viene più vicino, anche se lo so. So che siede sul letto accanto a me. So dove siede, faccio come se lo guardassi, girando la faccia verso di lui, ma mi vengono in mente solo le scarpe e il trampolino sopra la pista, il tempo passato in aria, e l'impenetrabilità dell'atterraggio. La testa è pesante dal silenzio, i polmoni trafiggono. Fa ancora male quando l'uomo delle pulizie mi abbraccia, e anche quando mi bacia. È disgustoso, perché ha mangiato cipolla, ma non c'è niente di sorprendente, è una sensazione calda e umida. Mi asciugo la bocca con la mano. Adesso non c'è silenzio, per qualche minuto non succede niente, succede quello che ho già pensato alcune volte prima che sarebbe successo. Qui nel circo portiamo camicette attillate e pantaloncini ampi, l'unico bottone è solo sul pantalonecino, si può sfilarlo molto velocemente. Provo a spingermi la mano, prendo il polso e dico di no, non grido, perché mi sento stupida, sento anche io che non ha senso. Come si può prendere sul serio l'opposizione di una acrobata, da cui il salto doppio mortale in aria è il massimo che si possa pretendere? Così non parlo più, penso che devo essere felice, perché l'uomo delle pulizie è un ragazzo simpatico, mi fa un favore, questo è un gesto con cui posso entrare nella realtà per 10 minuti, qualcun altro è consapevole della mia esistenza per 10 minuti. E quando mi tolgo la camicetta, il palmo si attacca, con i guanti da pulizia freddi e attaccaticci, che ha dimenticato di togliersi, sistematicamente mi tocca il seno e pizzica il capezzolo. Da questo sento di nuovo, sento, come il sangue pulsa nei timpani e sento come la plastica stride sulla pelle.

Később a padlót tapogatom, a cipőmet keresem, mert azt lerúgtam még a leg-elején. Begurult az ágy alá. Ahogy felveszem, végigsimítom megszokásból. Olyan, mint a rosta, tele apró lékekkel és hasadásokkal. Elszorul a torkom a fé-lelemtől. Pedig nem kellett volna annyira megijednem, a takarító rendes ember, nem csak filcet hozott nekem, hanem egy új pár cipőt is, mintha csak tudta volna, hogy a régit le kell cserélnem. Most ideadja, forgatom, úgy tűnik, pontosan az én méretem, és a kedvenc színem is, mégsem tudom felvenni, nem fér bele a lábam. A takarító már rohan, hoz egy nagyobb méretet, de abban meg csónakázom. Visszahozza a régit is, leesik a lábamról. Amikor felpróbálom a kicsit nagyobb cipőt, szorít, nem tudok lábra állni. A kisebb újra nagy. Zsebkendőt tömök az orrába, ettől annyira kitágul, hogy szinte orra esem benne. Az elején arra gyanakszom, ostoba vicc az egész, a takarító kihasználja, hogy nem látom, cserélgeti a cipőimet. Estig több százszor felpróbálom mindkét pár cipőt, meg a régi, elrongyolódottat is. Mintha megállás nélkül változnának, néha a lábamon zsugorodnak össze, néha szorítnak, majd kitágulnak. Addigra körém gyűlik az egész társulat, olyan közel hajolnak, hogy a harisnyámon érzem a leheletüket, de egyikük se lát semmit, csak hümmögnek és kacarásznak. Talán mégis az én lábammal történik valami, az változtatja a méretét. De ezt is nehéz elhinni, ha kézbe fogom a lábfejemet, nem tapintok ki rajta semmi változást. Az igazgató kétkedve mormog valamit a vállam fölött.

Amíg nem tudjuk, mi történt a lábammal, nem lépek fel, hiszen veszélyes volna. Azonban így is attrakció maradok, mezítláb üldögélek a játékok között, előttem egy halom cipő, az érdeklődők megpróbálhatják rám adni valamelyiket. Ha eltalálják a megfelelő méretet, nagyszerű díjat kapnak. Az elején persze nem vagyok népszerű látványosság, a cipőpróbálgatás, valljuk be, nem túlzottan izgalmas feladat, főként nem a kisebbeknek. De aztán hírem megy, egyre többen kísérleteznek az előttem tornyosuló lábbelikkel, néhányan ördöngösséget, néhányan átverést emlegetnek. A kedves takarító szerencsére végig mellettem áll, felsegít, ha meg kell mozdulnom, körbejárjuk a pultot, mert mostanában gyakran zsibbadok. A fejünk fölött imbolyognak az apró szörnypofák. Ez az új találmányom, csak pár filctoll kell hozzá és néhány olyan műanyag kesztyű, amelyet a takarításhoz használnak. A grimaszoló arcocskák természetesen hatnak a héliummal töltött ballonokon, az öt ujj pedig mint öt kíváncsi szarv mered a homlokról a mennyezet felé. A gyerekek különösen élvezik a játékot, a fejük fölött lebegtetik, vagy zsebre dugják és babusgatják. Azt mondják, van valami különösen megkapó a gnómok arckifejezésében. A szüleik kicsit restelkednek, a ballonok alig kerülnek valamibe, vesznek hát a biztonság kedvéért egy filcbabát is, amelyben több a munka, és amelyben ott az oroszlánbögés, a nyerítés vagy a gurgulázó nevetés is, éppúgy, mint bennem a rejtőzködő aggodalom. De erre most keveset gondolok, felhültem a pult mögött, ki kell mennem a vécére, úgy-hogy intek a takarítófiúnak, és megpróbáljuk átverekedni magunkat a körülöt-tünk összeverődött tömegben.

Più tardi tocco il pavimento, cerco le mie scarpe, perché me ne sono sbarazzata all'inizio. Sono rotolate sotto il letto. Mentre me le metto, le ritocco per abitudine. Sono come il setaccio, sono pieni di buche e fessure. Mi si stringe la gola dalla paura. Ma non devo impaurirmi, l'uomo delle pulizie è una persona per bene, mi ha portato non solo feltro, ma anche un nuovo paio di scarpe, come se avesse saputo che dovevo cambiarle. Adesso me le dà, le giro, sembra che siano proprio la mia misura e il mio colore preferiti, ma non posso metterle, il piede non c'entra. L'uomo delle pulizie va a portarmi una misura più grande, in cui il piede va in barca. Mi porta le vecchie scarpe, cadono dal piede. Quando provo le scarpe più grandi, mi stringono, non posso stare in piedi. Le più piccole sono troppo grandi di nuovo. Spingo dentro un fazzoletto nella punta della scarpa, ma si espande così tanto che quasi cado. All'inizio sospetto che questo è uno scherzo stupido, l'uomo delle pulizie sfrutta la situazione che non lo vedo e cambia le mie scarpe. Fino a sera provo tutte le due paia di scarpe mille volte, e anche quello vecchio, rovinato. Sembra che cambino senza fermarsi, a volte si riducono sui piedi, a volte mi stringono, in seguito si allargano. A quel punto l'intera compagnia si riunisce intorno a me, si chinano così vicino che sento il loro respiro attraverso le mie calze, ma nessuno di loro vede niente, solo bofonchiano e ridono. Forse con i piedi succede qualcosa, cambiano le loro dimensioni. Ma è difficile crederlo, se tocco il piede, non sento nessun cambiamento. Il direttore mormora qualcosa dubbioso sopra le mie spalle.

Fino a quando non sappiamo che cosa succede con i piedi, non mi alzo, perché sarebbe pericoloso. Ma resto un'attrazione, mi siedo tra i giochi con i piedi scalzi, ci sono tantissime scarpe davanti a me, gli interessati possono provare a mettermele. Se trovano la grandezza giusta, ricevono un premio grandioso. All'inizio non sono una grande attrazione, dobbiamo dire che provare le scarpe non è troppo movimentato, particolarmente per i bambini. Ma la mia notizia si diffonde in seguito, sempre più persone vanno a provare a mettermi le scarpe che torreggiano davanti a me, alcuni la chiamano diavoleria, altri parlano di fregatura. Il caro uomo delle pulizie sta accanto a me, per fortuna, mi aiuta, se mi devo muovere, camminiamo intorno al bancone, perché ultimamente spesso mi indolenzisco. Sopra le nostre teste pendono i mostri. Queste sono le mie nuove invenzioni, per farli è necessario solo qualche pennarello e dei guanti di plastica che si usano per pulire. Le facce che fanno smorfie sono naturali sui palloni riempiti con elio, le cinque dita sono come cinque corni curiosi che si ergono dalla fronte verso il soffitto. I bambini si divertono con i giochi, li sventolano sopra le teste, li mettono in tasca e li vezzeggiano. Dicono che c'è qualcosa particolarmente commovente nell'espressione della faccia degli gnomi.

I genitori si vergognano, ma gli gnomi costano poco, comprano bimbi di feltro per sicurezza, in cui c'è più lavoro, e in cui c'è l'urlo del leone, o un nitrito o un riso gorgogliante, proprio come l'ansia in me. Ma a questo penso poco, ho freddo dietro al bancone, devo andare al bagno, così faccio un cenno all'uomo delle pulizie e proviamo a farci strada la folla che si è accumulata intorno a noi.